وآنان که در راه ما با جان ومال جهاد کردند محققاً آنان را به راه خویش هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکو کاران است
قرآن کریم

مجاهد

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

دور ششم | سال دوم | شماره ۱۲ | سه شنبه ۲۶ قوس ۱۳۸۲ | ۲۳ شوال المکرم ۱۴۲۴ | 17 December 2003

سرمقاله

داوری تاریخ و مردم در کمین است

ص۲

د اداري فساد په پراختیا کي لوړ رتبه چارواکي لاس لري

۲مخ

در سومین روز لویه جرگهٔ تصویب قانون اساسی

– عده یی از نمایندگان مردم در افتتاح شاهراه کابل- کندهار اشتراک نمودند

– نمایندگان مردم به ده کمیته تقسیم شدند

– هرکمیته یک منشی انتصابی می داشته باشد

– باوجود پافشاری وکلا، نوعیت نظام آینده مشخص نشد

سومین روز لویه جرگهٔ قانون اساسی در حالی به کار آغاز کردکه رئیس، معاونان ومنشی های لویه جرگه در هیأت مدیره حضور داشتند.

وبیش از شصت نمایندهٔ مردم برای اشتراک در مراسم افتتاح شاهراه کابل-کندهار فراخوانده شدند، در حالی که حضور آنان برای بحث روی مسودهٔ قانون اساسی مهم تر پنداشته می شد.

در سومین روز لویه جرگه، رئیس مجلس برای نخستین بار طرف انتقاد وکلا قرار گرفت. عده یی از وکلا اعتراض نمودند که نباید با روحیهٔ حاکمیت باوکلا برخورد شود.

در هنگامی که بحث تقسیم شدن وکلا به ده کمیتهٔ پنجاه عضوی پیش آمد، عبدالحفیظ منصور وکیل شهر کابل پیشنهاد کرد که قبل از آغاز کار کمیته ها باید نوعیت نظام آینده مشخص ساخته شود تا کمیته ها در روشنی آن روی مسائل دیگر بحث کنند.

استاد عبدرب الرسول سیاف گفت که باید نظم مجلس رعایت شود، زیرا پیروزی وشکست مجلس تنها به رئیس مربوط نبوده وبه همه بستگی دارد. او پیشنهاد کرد که درهمه کمیته ها باید علما، حقوق دانان، روشن فکران وسایر اقشار حضور داشته باشند وچنان نشود که رهبران جهادی وافراد صاحب نظر در یک کمیته جمع آیند.

در روز سوم مجلس، دکتر محمد امین فرهنگ در مورد بازسازی شاهراه کابل-کندهار صحبت نموده و وعده سپرد که کابینه حاضر است تاگزارش کار یکساله و راپور پیش رفت در بازسازی را تقدیم نمایندگان نماید.

قبل از ادای نماز عصر، دارالانشای قانون اساسی اسامی وکلا را برمبنای حضور درکمیته های ده گانه قرائت نمود.

قرار است کمیته ها به صورت جداگانه روی مسوده بحث نمایند. هرکمیته یک رئیس انتخابی ودو منشی انتخابی وانتصابی ویک گزارش گر خواهد داشت.

به نظر می رسد که باپراگنده ساختن وکلا در کمیته ها، فرصت لازم برای اظهار نظر علنی شان داده نشده وتاحدی محدودیت در این مورد وضع می گردد.

عبدالحفیظ منصور وکیل انتخابی شهر کابل در لویه جرگه:

پیش از پراگنده ساختن وکلا باید نوعیت نظام آینده مشخص گردد

عده یی می خواهند توجه وکلا را از قضایای مهم به حواشی وفروعات جلب کنند عبدالحفیظ منصور وکیل انتخابی شهر کابل که بیشترین رأی مردم را در جریان انتخابات به دست آورد ودر هنگام انتخاب رئیس لویه جرگه نیز باکسب۱۵۴ رأی وسخنرانی انتقادی اش در محراق توجه قرار گرفت، با انتقاد از پراگنده ساختن وکلا وتشکیل کمیته ها در لویه جرگه گفت:

(باید نسخه های متعدد از نوع نظام پارلمانی، ریاستی، شاهی وغیره برای وکلای محترم مردم پیش از تقسیم بندی آنان به کمیته ها، توزیع شود. این حقی است که باید از آنان دفاع صورت گیرد.»

منصور با انتقاد از تسوید کنندگان قانون اساسی افزود:

«فعلاً تنها نسخهٔ نظام ریاستی به وکلای محترم توزیع شده است که این خود گامی در جهت تحمیل نظام دلخواه مقامات می باشد وما جداً مخالف آن هستیم»

منصور با پافشاری وجدیت از گردانندگان لویه جرگه تقاضا نمود که به نمایندگان مردم فرصت کافی بدهند تا در مورد نوعیت نظام آیندهٔ کشور صحبت نمایند.

عبدالحفیظ منصور طی یک تماس تلفنی به خبرنگار مجاهد گفت که دست هایی در داخل لویه جرگه فعال شده اند تاتوجه نمایندگان محترم مردم را از قضایای بسیار مهم وجدی به طرف حواشی وفروعات، جلب کنند.

منصور اضافه نمود که گردانندگان لویه جرگه باید جداً متوجه باشند ک در برابر سرنوشت آیندهٔ ملت مسؤول اند.

ښاغلی کرزی دصدام حسین دنیولو له امله جورج بوش ته مبارکی وویله

دافغانستان دانتقالی دولت رییس حامد کرزی دعراق گوښه کړی شوی مشر صدام حسین دنیولو له امله دامریکا جمهور رییس ته مبارکی وویله: ښاغلی کرزی ویلی دی دصدام حسین نیول په عراق او نړی کی دسولی او ثبات په ټینگښت او دعراق دخلکو دحقوقو په ترلاسه کولو کی مهم رول لری

دامریکا جمهور رئیس جورج بوش ته دکرزی په پیغام کی. صدام حسین یو دیکتاتور، مستبد او ظالم شخص بلل شوی.

کرزی هیله کړی چی دصدام حسین نیول به له تروریزم سره دمبارزی په لاره کی دافغانستان او امریکا گډو هدفونو ته رسیدل چټك کړی

صدام حسین د 14 دسمبر په دجارشنبی په ورځ دخپلی زیږدیدنی په ځای تکریت کی ونیول شو

دیری دهیراد و ریښاترو منسرانو دصدام حسین دنیولو هرکلی کری دی

لویه جرگه نباید به بیراهه کشانده شود

ص۲

سه راکت بر کابل اصابت کرد

مقامات امنیتی گفته اند که این موشکها، بر محلات خیرخانه، وزیر اکبر خان و شهرنو کابل اصابت کرده و تلفات جانی در پی نداشته است.

شهر کابل، در این روزها شاهد برگزاری لویه جرگهٔ تصویب قانون اساسی افغانستان است و تدابیر شدید امنیتی در این شهر اعمال می شود.

پلیس کابل، سربازان ارتش ملی و نیروهای بین المللی (آیساف) در تامین امنیت پایتخت افغانستان در جریان برگزاری لویه جرگه فعالیت دارند. مقامات می گویند که این گونه حملات، بر جریان کار لویه جرگه تأثیر نخواهد گذاشت.

جنرال عبدالواحد بابه جان قرمانده پلیس کابل گفته است که ص۳

مجاهد
ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان
مؤسس: استاد برهان الدین ربانی
سال تأسیس: ۱۳۵۷ خورشیدی
ناشر: دفتر فرهنگی
زیر نظر هیأت تحریر
آدرس : کابل- چار راهی زنبق
صندوق پستی : ۲۲۶
شماره های تلفن:
همراه: ۰۷۰۲۸۵۱۳۹ / دجیتال: ۲۱۰۲۲۲۹
E-mail: mujahidweekly@yahoo.com

سرمقاله

داوری تاریخ و مردم در کمین است

این روزها موضوع داغ در لویه جرگهٔ تصویب قانون اساسی، نوعیت نظام سیاسی آیندهٔ افغانستان است؛ اما تاجایی که دیده می شود، گردانندگان لویه جرگه به نمایندگان مردم فرصت نمی دهند تا در رابطه به این مسألهٔ مهم وجدی، اظهار نظر نمایند.

سوگمندانه باید اظهار داشت که گردانندگان لویه جرگه برای پراگنده ساختن آرای وکلای مردم، طرح تقسیم وکلا به کمیته ها را پیش کشیدند تانوعی عدم ارتباط میان نماینده ها به وجود آید.

با آن که چندین نمایندهٔ مردم در فرصت های پدید آمده از رئیس مجلس تقاضا نمودند که پیش از تشکیل کمیته ها، در مورد نوعیت نظام آینده تصمیم اتخاذ گردد، اما هیأت مدیرهٔ لویه جرگه با پیش کردن موضوعاتی دیگر، این بحث جدی را به حاشیه کشید.

متأسفانه همان هایی که تادیروز، شعار مردم سالاری را بیشتر از دیگران سر می دادند وگلو می دریدند، حالا کوشش دارند تا به گونه ها وبهانه های مختلف نقش مردم را در نظام آینده تضعیف نمایند.

حمایت کورکورانه وغیر مستدل از نظام ریاستی مطلق العنان وحذف پارلمان، می تواند سنگ تهداب یک نظام دیکتاتوری باشد؛ ولی جالب است که باوجود کوشش برای ضعیف ساختن پارلمان، همین عده، از دموکراسی ومردم سالاری نیز صحبت می کنند.

الفبای مردم سالاری تقسیم قدرت است، در حالی که در مسودهٔ قانون اساسی بیشتر برتمرکز قدرت پافشاری صورت گرفته است.

پارلمان مقتدر که می تواند مشروع ترین مرجع نمایندگی از مردم باشد، در مسودهٔ قانون اساسی جا نیافته است.

ادارهٔ مستقل قضا که می تواند در یک نظام مردم سالار از اهمیتی زیاد برخوردار باشد، در مسودهٔ قانون اساسی به گونهٔ انتصابی در نظر گرفته شده است.

به ده ها مورد دیگر نیز در مسوده وجود دارد که سیمای نظام آینده را غیر دموکراتیک ومستبدانه می سازد، اما با این حال گردانندگان لویه جرگه کوشش دارند تابحث نوعیت نظام را به حاشیه برانند. افزون برانچه گفته شد نظام آیندهٔ کشور باید نظامی منبعث از ارادهٔ مردم افغانستان بوده وزمینهٔ مشارکت همه اقوام را در ساختار دولت فراهم سازد.

نکتهٔ بسیار روشن این است که مردم می بینند و داوری می کنند که کی چگونه نقشی را در لویه جرگهٔ تصویب قانون اساسی ایفا می کند؟ کی از مردم وحق تعیین سرنوشت شان حمایت می کند وکی در راستای مخالف ان گام برمی دارد؟

وباید از قضاوت عادلانه وغیر جانبدارانهٔ مردم وتاریخ در هراس بود.

لویه جرگه نباید به بیراهه کشانده شود

کوه نوری

لویه جرگهٔ قانون اساسی افغانستان در دومین روز تدویرش وارد مرحلهٔ تازه یی گردید که تا اندازه یی می توان سمت وسوی حرکات مهره ها را در آن مشخص ساخت وهاله یی هرچند خیالی از آنچه را که در آن سوی پرده ها اتفاق می افتد شناخت ومعرفی کرد.

روند جاری اوضاع نشان می دهد که در بسیاری موارد سیر وتحول لویه جرگه در داخل تالار لویه جرگه «در پشت خیمه های کوچک دیگر» سناریوی از قبل ساخته شده بوده است که لااقل ساعاتی ویا روزی پیش طرح می گردد وروزانه در داخل خیمهٔ اصلی گام به گام باجلسات مصروف کننده عملی می شود در حالی که ساختار کلی این سناریو خیلی قبل از این در کارگاه های سیاست گذاری کشور ساخته شده است.

به قول یک کارشناس مسائل سیاسی که صاحب کتابی نیز است تختهٔ شطرنجی را که به نام لویه جرگه چیده اند توسط دستهای مشخص به بازی گرفته می شودومعلوم است که کی مات می شود. بازندهٔ اصلی دراین معامله چهره های مشخص و جوانانی اند که صاحب نام ونشان اند وعمر هرچند کوتاه شان را در کوره راه مبارزه ومقاومت سپری کرده اند.

به عبارت دیگر معدودی از کهنه کاران خاص سیاست و قدرت برای برچیدن جوانان کمر همت بسته اند.

با آنچه که تاکنون شمرده آمدیم وبادر نظر داشت روند کاری سیر وتحول لویه جرگهٔ از همین اکنون پیش بینی می کنم که لویه جرگهٔ مسودهٔ حاضر قانون اساسی را باتعدیلات مشخص وکوچکی تصویب خواهد کرد که برمبنای آن افغانستان در آینده یی نه چندان دور دارای قانون اساسی خواهد شد که در آن نظام آیندهٔ افغانستان ریاستی است.

گردانندگان لویه جرگه به خاطر آن که عطشان بزرگ مردم وتعداد زیادی از نمایندگان شان را در لویه جرگهٔ حاضر فرونشانند، با افزودن کلماتی که برارزش های دین تأکید کنند در حد یک گنجانیدن در قانون اهتمام می ورزند وبه این ترتیب تعدادی از صلاحیت های رئیس جمهور را در قانون اساسی کاسته وبه پارلمان علاوه می کنند.

اگر طرفداران تعدیلات اساسی در قانون اساسی مانند آغاز دور دوم لویه جرگه در روز اول اغفال شوند(آنها با اجازه دادن، داشتن حق رأی اعضای انتصابی لویه جرگه وزنه را به جانب طرفداران نظام ریاستی سنگین کردند و وقتی متوجه این غفلت شدند ... سیلاب آمده بود.) یقیناً که بازندهٔ اصلی همان ها خواهند بود.

آنچه مشخص است این است که عده یی می خواهند باتوطئه جریان لویه جرگه را سوی ایده های مطلوب خود سوق بدهند. در روز دوم لویه جرگه ور قیاره هایی از سوی تعدادی در میان اعضای لویه جرگه وماحول آن پخش گردید که نشان می داد ساختار مردمی افغانستان از لحاظ نفوس چگونه است. در حالی که از مدت اضافه از بیست سال تاکنون میزان نفوس افغانستان محاسبه نشده است. معلوم نیست این تعداد اساس محاسبات شان را برچه پایه یی بنا نهاده اند که به این کار مبادرت می ورزند.

معلوم است که قصد این تعداد از انتشار چنین ارقام مغشوش ساختن فضای لویه جرگه وبرانگیختن احساسات برخی ها است تا بااستفاده از این ماحول سود جویند وبهره بگیرند.

قصد مدیران لویه جرگه در تقسیم تمامی نمایندگان مردم به گروپ های محصوص وسپردن برخی از مواد قانون اساسی به آنها عوض غور وبررسی؛ معنی آن را دارد که گروپ های مجزا از هم طوری کار کنند که از روند کار سایر بخش های قانون آگاهی نداشته باشند. در حالی که در قانون اساسی موادی هم است که ضروری است وباید کلیه نمایندگان مردم در مورد آن ابراز نظر کنند وبی اطلاع از آن نباشند.

این نکتهٔ مثبت این طرح را هم از نظر دور نداریم که جریان کار تصویب قانون اساسی را تسریع می سازد ولی نباید به خاطر یک استثنا قاعده را از میان برداشت.

از همین اکنون پشت پازدن به آرای اکثریت مطلق حاضران لویه جرگه به وسیلهٔ تعدادی از بزرگان آشکار است واین کار تنها، آب را در آسیاب لویه جرگه به سودکسانی می ریزد که بامعامله گری از این آب گل آلود ماهی مراد می گیرند وبعداً در«غندی جبر» می نشینند تاهرچه آمد آمد وهرچه بادا باد!

پامیر

د اداري فساد په پراختیا کي لوړ رتبه چارواکي لاس لري

دیو خبر په ترڅ کې مو واوریدل چې د وزارتونو، د مرکز او ولایتونو ددولتي ادارو د کاري اغیزمنتیا، ددولتي ارګانونو او کارکوونکو پر شفافو اجراتو باندې د خلکو د ډاډ د ترلاسه کولو او د اداري فساد اوبدو د مخنیوي په مقصد د انتقالي دولت د ریاست له خواد مبارزې د خپلواکې اداري جوړول منظور شول.

دلته سرې ته د اپوښتنه پیدا کیږي چې محترم ولسمشر په دې تیرو دووکالو کې له لومړي سره ددغې یوې اداري د جوړولو فکر ولې نه درلود؟ اوس چې د بیلا بیلو عواملو په وجهه فساد عام شوی، اختلاس او له بیت المال څخه غلا دودیز پړاو ته داخل شول او په اصطلاح چاره د خلکو هډوکو ته ورسیده جناب کرزي صاحب له فساد سره د مبارزې د خپلواکې اداري د جوړولو په فکر کې شو؟ او اوس چې د ملت غوره شوي استازي د قانون په مسوده باندې د بحث او خبرو له پاره راټول شوي ددغه راز یوې اداري د جوړولو فرمان صادریږي؟

"موږ باور لرو چې دغه راز بې وخته اداره جوړول له تبلیغاتي سوخې او هدف نه پرته بل شی نه دی او په داسې وخت کې چې په دولتي ادارو کې فساد د خپل صعودي قوس لوړې برخې ته رسیدلی دا به د محترم کرزي د ناتوانه حکومت له وسې نه بهر وي چې په حالاتو کابو پیدا کړي"

موږ باور لرو چې ددغه راز بې وخته ادارو جوړول له تبلیغاتي موخې او هدف نه پرته بل شی نه دی او په داسې وخت کې چې په دولتي ادارو کې فساد د خپل صعودي قوس لوړې برخې ته رسیدلی دا به د محترم کرزي د ناتوانه حکومت له وسې نه بهر وي چې په حالاتو کابو پیدا کړي او ددغې ادارو له لارې لازم اصلاحات او سمونې منځ ته راوړي.

په تیرو دوو کالو کې موږ د ډله ییزو اطلاعاتي رسنیو له لارې په پرله پسې توګه د هیواد د ملکي کارمندانو د کړاو او خوار ته د ډک ژوند انځورونه د لوړو مقاماتو غوږونو ته ورسول او داسې لیکوال پاتې نه شو چې هغه به څو څو ځله د میاشتني معاش د کموالي او ددولتي کارکوونکو د ناخوالو په باب څه نه وي لیکلي خو موږ ولیدل چې له اوږد او ځوروونکي انتظار وروسته بیا د مالیې وزیر جناب اشرف غني احمدزي د مامورینو د معاش د زیاتوالي په باب داسې یوه نیمګړې طرحه وړاندې کړه چې د هغې له مخې دیو لسمه رتبه مامور په میاشتني معاش کې چې اصلاً څلویښت افغاني یا څه کم یو ډالر دی اوه خله زیاتوالي راغی یعنې ۲۸۰ افغاني یا 5،5 ډالره شو.

دسالم قضاوت خاوند دغه راز د معاش زیاتوالي اصلاً د یو کارمند له پاره سپکاوی او توهین او دهغه د ژوند پوري پیچموندي او مسخري بولي او دغه راز طرحه بیا د انتقالي دولت هغه بې تفاوتي بولي چې تل ئې د دولت د کوچنیو مامورینو په وړاندې کړې او هغوی ئې په قصدي توګه دې ته هڅولي دي چې اداري فساد ته مخه کړي او د خلکو ص۳

مسودۀ قانون اساسی ودیدگاه های اهل ...

اما در شرایط کشور ما اگر علاوه بر رئیس دولت، در قانون اساسی رئیس حکومت هم پیش بینی می شد از جهاتی بهتر بود، مثلاً از جهت عدم تمرکز قدرت در دست یک نفر چون این قانون اساسی برای نسل ها باقی می ماند، درست نیست که این همه قدرت در دست یک نفر متمرکز باشد؛ زیرا به استبداد سیاسی منجر می شود.»

آیت الله محسنی در مورد انتخاب نام جمهوری اسلامی افغانستان می گوید:

«...جمهوری اسلامی تنها نام نیست، ...معنای جمهوری اسلامی در مادۀ سوم این قانون تبلور پیدا می کند که براساس آن دولت مکلف به اجرای قانون است وهیچ کس نمی تواند در قوانین مدنی وجزایی وموارد دیگر خلاف اسلام حکم صادر کند...»

آیت الله محسنی می افزاید: «اگر برخی نویسندگان وسیاست مداران غربی یا عده یی از سیاست مداران افغانی که می گویند کلمۀ اسلامی در این قانون نباشد واسلام دین رسمی کشور تعیین نگردد، به نظر ما آنها لائیک هستند. در افغانستان فکر نمی کنم در مجموع بیشتر از دوهزار لائیک داشته باشیم لذا آنها نمی توانند مسیر قانون اساسی را تغییر دهند وبه آرای ۹۹ یا۹۸ در صد آسیبی وارد کنند...»

آیت الله محسنی در بارۀ سرود ملی افغانستان می گویند: «موضوع سرود ملی در قانون واقعاً برای همه تعجب انگیز بود که در مصوبه نوشته شده که سرود ملی به زبان پشتو باشد.اشتباه است که در جایی بنویسند که زبان دری وپشتو رسمی است ودر جایی دیگر نوشته شود که سرود ملی به زبان پشتو باشد...»

در این دو سال که سرودملی به زبان دری بود مکرر ما به رئیس دولت می گفتیم که این درست نیست وباید مرکب شود از پشتو ودری، یعنی نه این که دو سرود درست کنیم، بلکه یک سرود باشد اما اشعارش از پشتو و فارسی باشد واین که دو زبان، رسمی باشد در سرود ملی هم باید دو زبان گنجانیده شود.»

آقای نعمت الله شهرانی، رئیس کمیسیون تدوین قانون اساسی افغانستان درمورد ویژگی ها وخصوصیات مسودۀ جدید می گوید:

«... ویژگی ها در این قانون اساسی زیاد است، مهم ترین آنها این که توجه بیشتر به جنبۀ اسلامی بودن قانون صورت گرفته است واین مقدار توجه در دیگر قوانین اساسی نبوده واین که دین مردم افغانستان اسلام است وهیچ قانون دیگری نمی تواند برخلاف دین مقدس اسلام تنظیم شود. علاوه برآن اولین باری است که در این قانون اساسی شیوه هایی برای جلوگیری از اعمال تروریستی وکشت وقاچاق مواد مخدر ذکر شده است، زیرا این دو مشکلی است که امروز جهان را تهدید می کند.»

در مورد این که در مسودۀ قانون اساسی آمده است که دولت جمهوری اسلامی افغانستان اعلامیۀ جهانی حقوق بشر را رعایت می کند واز سوی دیگر اکثر شخصیت ها علمای دینی وصاحب نظران معتقدند که برخی از مواد اعلامیۀ جهانی حقوق بشر در تناقض باقوانین قضائیۀ اسلام است، آقای نعمت الله شهرانی می گوید:

«... ما اعلامیۀ جهانی حقوق بشر را در قانون اساسی آورده ایم اما باتوجه به این که اکثر ممالک دنیا از جمله تعداد زیادی از کشورهای اسلامی آن را امضا کرده اند، ولی مکلف نیستند که همه مواد آن را تصویب کنند. از آنجایی که ما در مادۀ سوم قانون اساسی آورده ایم که در افغانستان هیچ قانونی که مخالف اسلام باشد در افغانستان قابل قبول نیست وتصویب هم نمی شود...»

افغانستان فکر نمی کنم در مجموع بیشتر از دوهزار لائیک داشته باشیم لذا آنها نمی توانند مسیر قانون اساسی را تغییر دهند وبه آرای۹۹ یا۹۸ در صد آسیبی وارد کنند...»

دکتر حیدر رئیس سابق پوهنتون کابل در بارۀ نوع نظام سیاسی آیندۀ افغانستان می گوید: «... این که دولت، دولت اسلامی است کاملاً صحیح است، لیکن شکل حکومت در افغانستان باید پارلمانی باشد وباید امور روزمره در دست صدر اعظم قرار داشته باشد ورئیس دولت به عنوان یک ناظر ایفای وظیفه کند. زیرا در تاریخ ثابت شده است که رژیم پارلمانی در اوقات بحران، خوب ترکار کرده وانعطاف پذیر است وامکانات تفاهم قوای ثلاثه در این رژیم(پارلمانی) بیشتر وجود دارد.

قدرت به مردم تعلق دارد ؛ باید اختیارات وصلاحیت های مجلس شورای ملی وسیع وگسترده باشد نه اختیارات رئیس جمهور.

در حالی که رژیم ریاستی، ممکن است به یک نظام مطلقۀ دیکتاتوری تبدیل شود زیرا فرهنگ سیاسی ما به آن حدی که لازم است رشد نکرده است»

دکتر حیدر در پاسخ ادعای کسانی که می گویند تعدد قدرت در زمان بحران و در حالی که افغانستان در شرایط بازسازی قرار دارد می تواند برای این کشور مشکل ساز باشد، می گوید: «...یکی تعدد قدرت در وقت بحران وجنگ وهرج مرج است، ویکی تعدد قدرت در شرایط صلح وامنیت. افغانستان برای همیشه این طور ناامن باقی نمی ماند. قانون اساسی برای نسل های آیندۀ افغانستان است در مملکتی مثل مملکت ما بهترین رژیم ونرم ترین رژیم، رژیم پارلمانی است که در تمام زمان، قابل تطبیق است.»

یکی دیگر از صاحب نظرانی که در بارۀ مسودۀ قانون اساسی جدید به خصوص در مورد نوع نظام سیاسی آیندۀ افغانستان ابراز نظر کرده است، پروفیسور عبدالخالق رشید استاد افغانستانی پوهنتون جواهر لعل نهرو در هند است. وی می گوید:

«در تاریخ سیستم سیاسی ما طوری عیار شده بود که طبق عنعنه باید دولت، شخصی مسؤول به عنوان صدر اعظم داشته باشد. این قانون اساسی با این شکل ومحتوا، تقلید شده از غرب ومخصوصاً از آمریکا است وصبغۀ آسیایی وافغانی ندارد. من معتقدم که نظام ریاستی به این شکل که در مسوده پیش بینی شده است نوعی دیکتاتوری است... این وظیفه ومسؤولیت نمایندگان لویه جرگه است که مواد مسوده را به دقت مطالعه کنند واز نظر بگذرانند ودر مورد رژیم سیاسی آینده بافکر باز ورأی آزاد وروشن خود. یک تصمیم خردمندانه بگیرند...»

پروفیسور رشید انتخاب نظام ریاستی در مسودۀ قانون اساسی جدید افغانستان را مقدمۀ یک جنگ داخلی توصیف می کند ومی گوید: «... به نظر من این مقدمۀ یک جنگ، از کشمکش های قبلی هم خطرناک تر باشد. این نوع رژیم به شکل وارداتی از خارج بالای افغان ها تحمیل شده است. آمریکا می خواهد نوع رژیم خود را هم به جهانیان تحمیل کند. اگر این مطلقیت در قانون اساسی ودر لویه جرگه تصویب شود، در آن صورت دموکراسی ملی و د موکراسی افغانی، معنای خود را از دست خواهد داد...»

از سوی دیگر آقای امامی غوری نیز با انتقاد از پیش بینی نظام ریاستی در مسودۀ قانون اساسی جدید افغانستان می گوید:

قدرت به مردم تعلق دارد: باید اختیارات وصلاحیت های مجلس شورای ملی وسیع وگسترده باشد نه اختیارات رئیس جمهور. **ادامه دارد**

بارنت رویین:

اساسی قانون باید ملی او نړیوالی ګټی تامین کړی

بارنت روبین د نیویارک دنړیوال پوهنتون دهمکاریو دمرکز مدیر او داساسی قانون دطرحو سلاکار چی په لویه جرګه کی دافغانستان د دولت او دملګرو ملتونو میلمه دی څرګنده کړه چی:

نړیوالی ټولنی ته دامهمه ده چی اساسی قانون وکولای شی یو باثبات دولت رامنځته کړی د خاوری حفاظت او څارنه وکړی دخپل خان او نړیوالی ټولنی دامنیت ساتنه وکړی او ددی ترڅنګ دنړیوالی ټولنی یو دوست او متحد هیواد پاتی شی او همدارنګه دنیشه ئی توکو او تروریزم په وړاندی مبارزه وکړی دئ زیاتوی افغانستان یو اسلامی هیواد دی نو راتلونکی به ئی هم یو اسلامی دولت وی خو د ده په وینا دافغانستان خلك پوهیږی او نه غواړی چی د دوی اسلامی دولت دطالبانو دولت ته ورته والی ولری

دافغانستان خلك باید وپوهیږي چي ددغه هیواد نړیوالي اړیکي یوازي دلخضر براهیمي ، خلیلزاد او یا د جمهورو رئیسانو په اړیکو کي نه خلاصه کیږي بلکي د دغو اړیکو په تامین امنیت او د بیا رغاوني په چارو کي دهیوادونو پارلمانونه رغنده رول لوبوي. په دي وروستیو کي چي می له څینو المانی دیپلوماتانو سره خبري کړي دوي وویل که چیري په اساسي قانون کي ښځو او بشري حقوقو ته لازمه پاملرنه ونه شي نو په ولایتو کي د بیارغاوني له تیمونو سره مرستي کول به په شك او تردید کي واچول شي

سه راکت بر کابل اصابت ...

این موشکها از منطقه یی در حومۀ شرقی پایتخت شلیک شده است.

فرمانده پلیس کابل گروه خاصی را متهم به دست داشتن در این حمله موشکی نکرد.

اما سمونوال رحمت الله از مقامات پلیس کابل به بی بی سی گفت که این موشکها به احتمال زیاد از نزدیکی فرودگاه کابل در شمال این شهر شلیک شده است.

او گفت: عمق کم حفره هایی که در اثر برخورد موشکها ایجاد شده نشان می دهد که حمله از نزدیک انجام شده است.

در این حال، دفتر مطبوعاتی نیروهای (آیساف) با تأیید وقوع سه انفجار در مناطق مختلف شهر کابل، گفته است که این نیروها به همکاری گستردۀ خود با پلیس و مقامات امنیتی کابل برای تامین امنیت ادامه می دهند. علی احمد جلالی وزیر داخلۀ افغانستان، پیش از آغاز لویه جرگه به بی بی سی گفه بود که دولت گزارشهایی مبنی بر احتمال افزایش حملات تروریستی در جریان برگزاری این مجلس دریافت کرده است

د اداری فساد په پراختیا کی ...

د جیبونو د شکولو ، غلا، ناوړه استفادو او قانون ماتوني له لاري خپل ژوند تامین کري او په خپلو دغه راز کړو وړو سره د هیواد لوړو ګټو ، بیا رغاوني او د نورو عامه خدمتونو بهیر ته ستر تاوان واړوي

موږ په دولتي ادارو کي د هر ډول اداري فساد د پري مسوولیت د انتقالي اداري د موظفینو په غاړه اچوو او په دي باور لرو چي د هر ډول اداري فساد په پراختیا او منځ ته راوړو کي ځیني لوړ رتبه چارواکي هم شریك دي او ډیر داسي د لوړو چوکیو مسوولین ، خلك پیژني چي سن درج یواځي له هغوي سره د تفاهم او ملګرتیا له لاري د بدو اختلاس. قاچاق او غلا بازار ګرم دي او هغوي دي چي له دي لاري څخه ئي په ملیونو ډالر راټول کړي او په لسګونو لوړ پوړیز منزلونه ئي جوړ کړي دي

زموږ ډیر لوړ رتبه ، ماهر او مسلکي مامور معاش یواځي دوچي ډوډي او د کور د تودولو د موادو د تر لاسه کولو له پاره بسنه نه کوي نو ایا دغه راز تنګسه او سختي ددي مانا نه ورکوي چي یو مامور قانون شکني او سرغړونه وکړي او د خپل ژوند د تامین له پاره په غیر مشروع او ناوړه کارونو لاس پوري کړي؟

موږ هیله من یوو چي د لوئي جرګي د استازیو له خوا له ولسمشر څخه غوښتنه وشي چي په مرکز او ولایتونو کي د ټولو لوړ رتبه چارواکو شتمني ثبتي او له هغوي سره محاسبه وشي چي دوي دوه کاله مخکي څومره شتمني درلوده او اوس ئي دغه بیدریغه او بي کچي دارائي ، منقول او غیر منقول مالونه له کومه کړل

هیله من یوو چي موږ په راتلونکي کي یو پیاوړي پارلماني سیستم ولرو. موږ ولسي جرګه او مشرانو جرګه ولرو او د خپل پارلمان له لاري د هیواد د سترو چارواکو او په خاص ډول د وزیرانو له پاره د استیضاح او استجواب غونډي جوړي کړو او له هغوي نه د ملت د شتمني د حیف او میل پوښتنه وکړي شو. او هم هیله من یوو چي زموږ داساسي قانون په مسوده کي د اداري فساد او سرغړونکو له پاره لازمه جزا په پام کي ونیول شي تر څو دغه راز سرغړونکي په راتلونکي کي د هیڅ ډول تخلف جرات ونه کړي او زموږ په دفترونو کي د اداري فساد ځاي ، تقواي ، امانت داري ، صداقت او ایمانداري ونیسي او هم د انتقالي دولت له مشر څخه هیله من یوو چي د اداري فساد د له منځه وړلو له پاره ټول هغه عوامل چي د فساد سرچینه ګڼل کیږي له منځه یوسي او د دولتي کارکونکو دژوند نه والي ته کلکه پاملرنه وکړي

مجاهد

وآنان که در راه ما با جان ومال جهاد کردند محققاً آنان را به راه خویش هدایت می کنیم و همیشه خدا یار نیکوکاران است
قرآن کریم

ارگان نشراتی جمعیت اسلامی افغانستان

● مجاهد می تواند مطالب را ویرایش کند.
● مطالب آمده مسترد نمی گردد .
● آرا واندیشه های مقالات غیر از سرمقاله لزوماً مبین آرا ومواضع جمعیت نیست.

دور ششم | سال دوم | شماره ۱۲ | چهار شنبه ۲۶ قوس ۱۳۸۲ | ۲۳ شوال المکرم ۱۴۲٤ - | 17 December 2003

شعار ما

رضای خداوند(ج) هدف ما
حضرت محمد(ص) رهبر ما
قرآن قانون ما
جهاد راه ما
شهادت در راه خدا از عالی ترین آرزوهای ماست

مسودهٔ قانون اساسی ودیدگاه های اهل نظر

آیت الله محسنی : جمهوری اسلامی تنها نام نیست

- تبدیل کردن سرود ملی تعجب برانگیز است

دکتر حیدر: نوع نظام باید پارلمانی باشد

دکتر هارون تیموری: نظام ریاستی با اوضاع افغانستان مطابقت ندارد

قانون اساسی در هر کشوری، به آینده یی دور وچشم اندازهای فراتر از زمان حال توجه دارد وکسانی که به عنوان نمایندگان ونخبگان این ملت، آن را به تصویب می رسانند باید انسان های شجاع، متدین، مسؤولیت پذیر وآینده نگر باشند ودر برابر هرگونه تهدید وتطمیع وفشارهایی که ممکن است از سوی برخی افراد وحلقات داخلی وخارجی اعمال شود، مانند کوهی از آهن وفولاد مقاومت کنند. اینک در جریان تدویر لویه جرگهٔ تصویب قانون اساسی افغانستان، نظریات ودیدگاه های تعدادی از علما وشخصیت های دینی وسیاسی ونخبگان ومحصلان پوهنتون را در مورد متن منتشرهٔ این قانون به اختصار نقل می کنیم. البته باذکر این نکته که همه افغان ها اعم از خواص وعوام ومهاجر ومقیم کشور، از این که افغانستان بعد از نزدیک به سه دهه جنگ ونامنی وبی قانونی، صاحب یک قانون اساسی می شوند فوق العاده خوشحال اند وانتظار دارند با تصویب یک قانون اساسی جامع، اسلامی، مردم پسند وعدالت گرا کشورشان به تدریج به سوی نظم وانضباط وپیش رفت وتوسعه وقانونمند شدن به پیش می رود.

مخصوصاً خوشحال اند از این که نویسندگان این متن، بادرک حقایق وکسب آرا ونظریات مردم افغانستان، درماه اول این پیش نویس، نام رسمی دولت افغانستان را دولت جمهوری اسلامی افغانستان، انتخاب کرده ودر مادهٔ سوم آن تصریح کرده اند که در افغانستان، هیچ قانونی مخالف دین مقدس اسلام نمی تواند نافذ شود.

با این حال علاوه برجنبه های مثبت این مسوده برخی مواد ونکات منفی وغیر واقع بینانه وقابل تعدیل نیز در این متن وجود دارد که واکنش های اعتراض آمیز افراد وشخصیت های دینی وسیاسی طراز اول وتوده های مردم را در این کشور برانگیخته است وهمه منتقدان، خواستار تعدیل این مواد در جلسات لویه جرگهٔ قانون اساسی هستند. از جمله: در این پیش نویس، برای ادارهٔ امور در افغانستان، به جای رژیم جمهوری پارلمانی که حلال مشکلات است نظام ریاستی بااختیارات وصلاحیت هایی بی حدوحصر به رئیس جمهور، در نظر گرفته شده است. اختیارات وصلاحیت هایی که به نظر منتقدان، در یک جامعه یی مانند افغانستان، غیر عادی است وراه را برای تبدیل شدن نظام ریاستی به یک رژیم استبدادی ومطلقه وتبدیل شدن رئیس جمهور به یک دیکتاتور خودکامه هموار خواهد ساخت.

منتقدان می گویند که اصل تفکیک قوا در این پیش نویس، نقض شده و دو قوهٔ مقننه وقضائیه با از دست دادن استقلال خود در برابر رئیس جمهور، عملاً به دو ارگان مجرای احکام ودستورات رئیس جمهور تبدیل شده اند.

آیت ا... محسنی یک تن از شخصیت های دینی وسیاسی مطرح افغانستان در بارهٔ شکل حکومت آیندهٔ افغانستان می گوید: «این موضوع، موضوع بسیار دقیقی است وشبیه به پل صراط سیاسی است که می گویند از شمشیر تیزتر و از موباریک تر است.

ص۳

صدام بزودی محاکمه نخواهد شد

یک مقام بلندپایهٔ آمریکا تصریح کرده است که محاکمهٔ صدام حسین ممکن است به این زودی ها برگزار نشود.

وی گفت ابتدا باید در این مورد تصمیم گیری کرد که رهبر سابق عراق را چگونه باید تحت پیگرد قرار داد.

به گفتهٔ این مقام آمریکایی، در این زمینه شواهد متعدد نیز باید مورد بررسی قرار گیرد. مقام وزارت امور خارجهٔ آمریکا گفت اگر دادگاه عراق تصمیم بگیرد صدام را اعدام کند، آمریکا از این تصمیم حمایت خواهد کرد.

اما کوفی عنان دبیر کل سازمان ملل متحد تأکید کرده است که این سازمان در کل با مجازات اعدام مخالف است.

وی خواستار محاکمهٔ عادلانه و علنی صدام حسین شده است. آمریکایی ها در محلی نامشخص همچنان در حال بازجویی از رهبر سابق عراق هستند. جرج بوش، رئیس جمهور آمریکا گفته است که رهبر سابق عراق به طور علنی محاکمه خواهد شد و آمریکا در جریان این محاکمه با عراقی ها همکاری خواهد کرد. براساس یک گزارش دیگر اعضای شورای امنیت سازمان ملل متحد روز سه شنبه، شانزدهم دسامبر، تشکیل جلسه می دهد تا دربارهٔ آیندهٔ عراق بحث و گفتگو کند.

قرار است در این جلسه، جدول زمانی انتقال قدرت در عراق که توسط نیروهای تحت رهبری آمریکا و شورای حکومتی عراق تهیه شده، بررسی شود. بر این اساس، ادارهٔ امور عراق در آینده به یک دولت انتقالی واگذار خواهد شد. در جلسه شورای امنیت سازمان ملل، هوشیار زیباری مسؤول امور خارجی شورای حکومتی عراق دربارهٔ این جدول زمانی توضیح خواهد داد. در این جلسه، کوفی عنان، دبیر کل سازمان ملل نیز سخنرانی خواهد کرد. آقای عنان هفتهٔ گذشته خواستار آن شد که عراقی ها و نیروهای تحت رهبری آمریکا نقش سازمان ملل را در دولت انتقالی عراق مشخص کنند.

از نامه های آمده

حضرت صاحب توجه کند

به گردانندگان محترم جریدهٔ وزین مجاهد!

لویه جرگهٔ قانون اساسی باانتخاب حضرت صبغت الله مجددی به حیث رئیس، این امید را در دل های ملت مجاهد به وجود آورد که باقرار گرفتن یک رهبر جهادی برچنین مسندی مهم از آرمان های ملت مجاهد وشهید پرور افغانستان بهتر پاسداری خواهد شد ودیدگاه های نمایندگان ملت به صورت بهتر منعکس خواهد گردید.

اما متأسفانه عمل کردهای جناب حضرت صاحب پس از قرار گرفتن برمسند ریاست لویه جرگه کم کم این آرزوها را به یأس مبدل می سازد.

نخست از همه از لهجهٔ تحکم آمیز حضرت صاحب در برابر نمایندگان ملت چنین برمی آید که ایشان ریاست لویه جرگه را باریاست تنظیم خودشان اشتباه گرفته اند. ایشان انتظار دارند که هر یک از نمایندگان باخودشان هم نظر باشند در غیر آن حق سخن گفتن را ندارند ویا این که باتمسخر جناب حضرت مواجه خواهند شد.

جملهٔ (دلت که گپ می زنی یا چکر؟) در برابر محترم صدیق چکری نمایندهٔ منتخب مردم در چنین مجلسی دور از شأن شخصیتی چون حضرت صبغت الله مجددی بود آقای مجددی گویا فراموش کرده اند که در چه مجلسی نشته اند واز یاد برده اند که (دلته دم او قدم دواړه په حساب دی).

طرز برخورد مجددی بانمایندگانی که مسائل اصولی را مطرح می کردند ونادیده گرفتن نظرات آنان این شایعه را درمیان مردم به وجود آورده که ایشان از قبل بادستورات خاصی به این مسند انتخاب شده بودند. این شایعه شاید درست نباشد اما اگر روش جناب مجددی به همین شکل ادامه یابد، برای شخصیت و اعتبار جناب مجددی واقعاً زیان آور خواهد بود. وشایعه به یقین مبدل خواهد گشت.

خواهش صمیمانهٔ ما از جناب مجددی این است که بادقت بیشتر به مسؤولیتی که به دوش شان نهاده شده است متوجه باشند ویک بار دیگر به این مسأله دقت کنند که همان جایی رفتنی اند که قبل از ایشان رهبر محترم جهاد مولوی محمد نبی محمدی رفته اند.

این راه همهٔ ماست ولی آنچه برجا می ماند یاد اعمال خوب وبد ما است که برصفحهٔ دوران نقش می بندد وآیندگان در بارهٔ ما به قضاوت می نشینند.

بااحترام

عبدالبصیر(رحیم) از قلعهٔ زمان